

Marcin Karwowski
Koło Naukowe Specjalistów Informacji
Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu

Kształcenie biblioterapeutów w Polsce

Streszczenie: Autor sprawdza obecność biblioterapii w ofercie studiów z zakresu informacji naukowej i bibliotekoznawstwa w Polsce. Przedstawia formy kształcenia biblioterapeutów w Polsce. Analizuje ścieżki specjalizacyjne, przedmioty wykładane na uczelniach wyższych, kursy, szkolenia. Sygnalizuje niewielki zasób dostępnej literatury koniecznej do kształcenia biblioterapeutów.

Słowa kluczowe: biblioterapia, kształcenie biblioterapeutów, edukacja biblioterapeutów, biblioterapeuci, studia bibliotekoznawcze, szkolnictwo wyższe, kształcenie bibliotekarzy, szkolenia bibliotekarzy, edukacja bibliotekarzy, studia podyplomowe

Wstęp

Zwracając uwagę na uniwersalność biblioterapii i powszechność jej stosowania, należy przyjąć, że zapotrzebowanie na specjalistów w tej dziedzinie — biblioterapeutów, będzie stale rosło¹. Wspomnieć należy o walorach terapeutycznych, powszechności wykorzystania biblioterapii w placówkach wychowawczych, opiekuńczych, opiekuńczo-wychowawczych czy służby zdrowia. Zainteresowanych tą tematyką odsyłam do publikacji Ireny Boreckiej, Marii Molickiej oraz Bronisławy Woźniczki-Paruzel.

Początki kształcenia biblioterapeutów w Polsce należy datować na lata 80. XX w., gdy Państwowe Studium Kulturalno-Oświatowe i Bibliotekarskie we Wrocławiu (obecnie Państwowe Pomaturalne Studium Kształcenia Animatorów Kultury i Bibliotekarzy) otworzyło pierwszą specjalizację z zakresu biblioterapii². Kolejnym krokiem było wdrożenie specjalizacji biblioterapeutycznej na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu (rok akademicki 1998/1999)³. Na przestrzeni lat z czasem poszczególne uczelnie kształcące bibliotekarzy i specjalistów informacji, a także pedagogów i polonistów, zaczęły wprowadzać do swoich programów przedmioty związane z biblioterapią.

Poszukiwania

Poszukiwania materiałów na temat kształcenia biblioterapeutów rozpocząłem od analizy literatury dostępnej w tym zakresie, m.in. od pozycji cytowanych w przypisach w poprzednim akapicie. Było to niezmiernie trudne, gdyż jedyne czasopismo w pełni poświęcone tej tematyce, „Biblioterapeuta”, jako biuletyn Polskiego Towarzystwa Bi-

¹ TOMASIK, E. O perspektywach kształcenia biblioterapeutów. *Biblioterapeuta* 2000, nr 1(9), s. 6–8.

² IPPOLDT, L. Czy warto walczyć o status zawodowy biblioterapeuty? *Biblioterapeuta* 2000, nr 1(9), s. 8–9; BORECKA, I. Czy kształcić biblioterapeutów? *Biblioterapeuta* 2000, nr 1(9), s. 11–12.

³ WOŹNICZKA-PARUZEL, B. Specjalizacja z zakresu biblioterapii dla studentów bibliotekoznawstwa i informacji naukowej — propozycja modelu i projektowanie przyszłości. *Biblioterapeuta* 2000, nr 1(9), s. 9–11.

blioterapeutycznego nie jest objęty przepisami o egzemplarzu obowiązkowym, toteż niewiele placówek bibliotecznych ma go w swoich zbiorach⁴.

Kolejnym sposobem na dotarcie do informacji było wyszukiwanie sterowane. Przyjąłem, że największe prawdopodobieństwo nauczania biblioterapii występuje na studiach z zakresu informacji naukowej i bibliotekoznawstwa, zarządzania informacją i bibliologii oraz informacji w e-społeczeństwie, czyli wszystkich prowadzonych przez katedry i instytuty bibliotekoznawcze. W celu odnalezienia uczelni wyższych prowadzących powyższe kierunki studiów posłużyłem się systemem informacji o szkolnictwie wyższym POL-on⁵. W wyniku przeszukania bazy otrzymałem 17 uczelni wyższych prowadzących studia na ww. kierunkach (zob. tab. 1).

Tab. 1. Wykaz uczelni kształcących bibliotekarzy i specjalistów informacji.

Lp.	Nazwa uczelni	Adres witryny internetowej
1.	Akademia Humanistyczna im. Aleksandra Gieysztora w Pułtusku	http://www.wsh.edu.pl/ ⁶
2.	Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Koninie	http://www.pwsz.konin.edu.pl/
3.	Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu	http://amu.edu.pl/
4.	Uniwersytet Jagielloński w Krakowie	http://www.uj.edu.pl/
5.	Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach	http://www.ujk.edu.pl/
6.	Uniwersytet Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy	http://www.ukw.edu.pl/
7.	Uniwersytet Łódzki	http://uni.lodz.pl/
8.	Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie	http://www.umcs.lublin.pl/
9.	Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu	http://www.umk.pl/
10.	Uniwersytet Pedagogiczny im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie	http://www.wsp.krakow.pl/
11.	Uniwersytet Śląski w Katowicach	http://www.us.edu.pl/
12.	Uniwersytet w Białymstoku	http://www.uwb.edu.pl/
13.	Uniwersytet Warszawski	http://www.uwb.edu.pl/
14.	Uniwersytet Wrocławski	http://www.uni.wroc.pl/
15.	Uniwersytet Zielonogórski	http://www.uz.zgora.pl/
16.	Wyższa Szkoła Biznesu w Pile	http://www.wsb.pila.pl/
17.	Wyższa Szkoła Umiejętności Społecznych w Poznaniu	http://wsus.pl/

Źródło: opracowanie własne.

⁴ Osoby (...) nie są obowiązane do przekazywania egzemplarzy obowiązkowych: druków przeznaczonych wyłącznie do użytku służbowego organów administracji państwowej, organów samorządu terytorialnego, wojska oraz do użytku wewnętrznego organizacji politycznych, społecznych i innych, jeżeli takie przeznaczenie zostało określone przed wykonanie druku (*Ustawa z dnia 7 listopada 1996 r. o obowiązkowych egzemplarzach bibliotecznych*, art. 4 ust. 1 pkt 1).

⁵ POL-on. System informacji o szkolnictwie wyższym [on-line]. [Dostęp 19.11.2012]. Dostępny w World Wide Web: <https://polon.nauka.gov.pl/opi/aa/kierstud/warianty?execution=e1s1>.

⁶ Wszystkie odesłania do stron internetowych przedstawiają wersję aktualną w dn. 05.01.2013 r.

Dodatkowo uznałem, że kształcenie biblioterapeutów powinno być bliskie działalności dwóch organizacji: Polskiego Towarzystwa Biblioterapeutycznego (PTB) oraz Ośrodka Biblioterapii przy Pedagogicznej Bibliotece Wojewódzkiej w Gdańsku (OB PBW), włączyłem je zatem do analizy. Do przeszukiwania treści wewnątrz witryn 19 instytucji (17 uczelni i 2 organizacji) zastosowałem dwa mechanizmy wyszukiwawcze: pierwszy wykorzystywał wbudowane narzędzia strony (wyszukiwarkę wewnętrzną), drugi zaś korzystał z wyszukiwarki Google z zastosowaniem operatora SITE (wyszukiwanie w witrynie lub domenie). Zapytanie dla witryn uczelni wyższych brzmiało: biblioterapia, dla witryn PTB i OB PBW: szkolenie, kurs, studia.

Ostatnim sposobem poszukiwania materiałów do tego opracowania było wyszukiwanie standardowe z wykorzystaniem wyszukiwarki ogólnej Google. W trakcie badania stron założyłem analizę dziesięciu ekranów dla każdego zapytania, unikanie powtarzanych wyników, umieszczenie w wynikach tylko instytucji organizujących wybraną formę kształcenia, a pomijanie organizacji pośredniczących. W tworzeniu zapytań wykorzystałem operator logiczny AND; skonstruowałem następujące wyrażenia:

- biblioterapia AND kształcenie,
- biblioterapia AND studia,
- biblioterapia AND kurs,
- biblioterapia AND szkolenie.

Wyniki

Wyniki otrzymane dzięki trzem metodom wyszukiwawczym: analizie literatury (po uprzednim sprawdzeniu aktualności informacji), wyszukiwaniu sterowanym i klasycznym, pogrupowano ze względu na formę kształcenia. Nie odnaleziono studiów w całości poświęconych tematyce biblioterapii. Wynika to zapewne z faktu, że biblioterapeuta nie posiada statusu zawodu w polskim prawodawstwie.

Specjalizacje

Poszukiwania pozwoliły na odnalezienie dwóch instytucji prowadzących ścieżki specjalizacyjne z zakresu biblioterapii. Są to najdłużej zajmujące się tym instytucje, wspomniane już we wstępie pracy: Państwowe Pomaturalne Studium Kształcenia Animatorów Kultury i Bibliotekarzy we Wrocławiu oraz Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu. Należy nadmienić, że uczelnia toruńska postanowiła zamknąć kierunek informacja naukowa i bibliotekoznawstwo (ścieżkę kończą studenci drugiego roku uzupełniających studiów magisterskich), a otworzyć zarządzanie informacją i bibliologię (ścieżkę rozpoczęli studenci pierwszego roku uzupełniających studiów magisterskich). Niemniej nie można liczyć dwukrotnie specjalizacji biblioterapeutycznej prowadzonej przez uczelnię toruńską, gdyż obecny rok akademicki jest okresem przejściowym, a od roku 2013/2014 ścieżka będzie kontynuowana tylko na jednym kierunku⁷.

⁷ Nowy program studiów. W: *Instytut Informacji Naukowej i Bibliologii UMK* [on-line]. [Dostęp 19.11.2012]. Dostępny w World Wide Web: http://www.inibi.umk.pl/index.php?option=com_content&view=article&id=8&Itemid=14.

Tab. 2. Ścieżki specjalizacyjne

Lp.	Kierunek kształcenia	Afiliacja	Źródło
1.	Informacja naukowa i bibliotekoznawstwo	Wydział Nauk Historycznych, Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu	http://www.umk.pl/
2.	Zarządzanie informacją i bibliologia	Wydział Nauk Historycznych, Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu	http://www.umk.pl/
3.	Studium bibliotekarskie	Państwowe Pomaturalne Studium Kształcenia Animatorów Kultury i Bibliotekarzy we Wrocławiu	http://www.skiba.edu.pl/

Źródło: opracowanie własne.

Przedmioty (studia I i II stopnia)

Przedmioty z zakresu biblioterapii odnaleziono na dziewięciu uczelniach wyższych. Najbogatszą ofertę mają: Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu (7 przedmiotów), Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach (4 przedmioty), pozostałe po 3 i mniej, przy czym na trzech uniwersytetach jest wykładany zaledwie 1 taki przedmiot.

Przedmioty z elementami wiedzy o biblioterapii można odnaleźć na kierunkach z zakresu: informacji naukowej i bibliotekoznawstwa (16 razy), pedagogiki (5 razy), filologii polskiej (2 razy), bądź jako przedmiot ogólnoakademicki i fakultatywny (po 1 razie).

Tab. 3. Przedmioty na studiach I i II stopnia

Lp.	Nazwa przedmiotu	Kierunek studiów	Afiliacja	Źródło
1.	Biblioterapia i czytelnictwo głuchych	Informacja naukowa i bibliotekoznawstwo	Wydział Nauk Historycznych, Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu,	http://www.umk.pl/
2.	Biblioterapia i czytelnictwo seniorów			
3.	Wstęp do biblioterapii (biblioterapia)			
4.	Specjalne materiały czytelnicze (biblioterapia)			
5.	Techniki rehabilitacji niespecyficznego (biblioterapia)			
6.	Metodyka pracy z czytelnikami niepełnosprawnymi (biblioterapia)			
7.	Biblioterapia osób uzależnionych i współuzależnionych			

8.	Biblioterapia w pracy z dziećmi w wieku przed-szkolnym	Pedagogika	Wydział Pedago-giczny i Artystyczny, Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach	http://www.ujk.edu.pl/
9.	Biblioterapia			
10.	Literatura dla dzieci i mło-dzieży z elementami biblio-terapii			
11.	Biblioterapia	Informacja naukowa i bibliotekoznawstwo	Wydział Humani-styczny, Uniwersytet Jana Kochanow-skiego w Kielcach	
12.	Biblioterapeutyczne formy pracy z młodym czytelnikiem	Informacja naukowa i bibliotekoznawstwo	Wydział Filologiczny, Uniwersytet Pedagogiczny im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie	http://www.wsp.krakow.pl/
13.	Książka i literatura w biblio-terapii			
14.	Biblioterapia			
15.	Biblioterapia — specjaliza-cja nauczycielska	Filologia polska	Wydział Filologii Polskiej i Klasycz-nej, Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu	http://amu.edu.pl/
16.	Biblioterapia			
17.	Rehabilitacja przez twór-czość i biblioterapia	Przedmiot ogólnoakademicki	Wydział Studiów Edukacyjnych, Uni-wersytet im. Adama Mickiewicza w Po-znaniu	
18.	Biblioterapia	Pedagogika	Wydział Pedagogiki, Socjologii i Nauk o Zdrowiu, Uniwersy-tet Zielonogórski	
19.	Czytelnik niepełnosprawny w bibliotece szkolnej	Informacja naukowa i bibliotekoznawstwo	Wydział Humani-styczny, Uniwersytet Zielonogórski	http://www.uz.zgora.pl/
20.	Elementy biblioterapii			
21.	Biblioterapia	Informacja naukowa i bibliotekoznawstwo	Wydział Filologiczny, Uniwersytet Wrocławski	http://www.uni.wroc.pl/
22.	Czytelnik specjalny w biblio-tece			
23.	Terapia czytelnicza	Informacja naukowa i bibliotekoznawstwo	Wydział Historyczny, Uniwersytet Warszawski	http://www.uw.edu.pl/
24.	Biblioterapia	Pedagogika	Wydział Nauk o Wy-chowaniu, Uniwer-sytet Łódzki	http://uni.lodz.pl/
25.	Biblioterapia	Przedmiot fakulta-tywny	Uniwersytet Kazi-mierza Wielkiego w Bydgoszczy	http://www.ukw.edu.pl/

Źródło: opracowanie własne.

Studia podyplomowe

Uniwersytet Wrocławski oraz Uniwersytet Pedagogiczny im. KEN w Krakowie realizują studia podyplomowe z zakresu biblioterapii jako samodzielnego kierunku. Świętokrzyska Szkoła Wyższa łączy biblioterapię z edukacją przedszkolną, a Uniwersytet Zielonogórski z terapią pedagogiczną. Ciekawym przypadkiem jest Szkoła Wyższa Przymierza Rodzin w Warszawie, która pokusiła się o połączenie biblioterapii z bibliotekoznawstwem.

Co ciekawe, na Uniwersytecie Wrocławskim studia z zakresu biblioterapii nie są realizowane przez Instytut Informacji Naukowej i Bibliotekoznawstwa, lecz przez Instytut Psychologii. Warto też wspomnieć, że koszt studiów częściowo lub w całości jest pokrywany z projektu współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego⁸.

Tab. 4. Studia podyplomowe.

Lp.	Kierunek kształcenia	Afiliacja	Źródło
1.	Bibliotekoznawstwo z biblioterapią	Szkoła Wyższa Przymierza Rodzin w Warszawie	http://www.swpr.edu.pl/
2.	Biblioterapia	Uniwersytet Wrocławski	http://www.uni.wroc.pl/
3.	Biblioterapia	Uniwersytet Pedagogiczny im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie	http://www.wsp.krakow.pl/
4.	Edukacja przedszkolna z biblioterapią	Świętokrzyska Szkoła Wyższa	http://www.ssw.edu.pl/
5.	Terapia pedagogiczna i biblioterapia	Uniwersytet Zielonogórski	http://www.uz.zgora.pl/

Źródło: opracowanie własne.

Przedmioty (studia podyplomowe)

W ramach studiów podyplomowych odnaleziono 10 przedmiotów poświęconych biblioterapii. Poza ich dwukrotnym wystąpieniem na Uniwersytecie Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie, przedmioty te występują pojedynczo na poszczególnych uczelniach. Poza biblioterapią (6razy) noszą nazwy związane z terapią przez literaturę (1 raz), metodą terapeutyczną (1 raz), pracą pedagogiczną (1 raz) oraz rewalidacją osób niepełnosprawnych (1 raz). Można je odnaleźć na studiach podyplomowych z zakresu pedagogiki — terapii pedagogicznej (4 razy), arteterapii (3 razy) oraz informacji naukowej (3 razy).

⁸ Studia podyplomowe biblioterapii. W: *Instytut Psychologii Uniwersytet Wrocławski* [on-line]. [Dostęp 19.11.2012]. Dostępny w World Wide Web: <http://www.psychologia.uni.wroc.pl/?q=biblioterapia>.

Tab. 5. Przedmioty na studiach podyplomowych.

Lp.	Nazwa przedmiotu	Kierunek studiów	Afiliacja	Źródło
1.	Terapia przez literaturę — biblioterapia	Arteterapia	Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie	http://www.umcs.lublin.pl/
2.	Biblioterapia jako metoda terapeutyczna	Terapia pedagogiczna		
3.	Biblioterapia	Arteterapia	Akademia Humanistyczno-Ekonomiczna w Łodzi	http://www.ahe.lodz.pl/
4.	Biblioterapia	Arteterapia	Centrum Kształcenia Podyplomowego w Łodzi	http://www.ckp-lodz.pl/
5.	Biblioterapia	Oligofrenopedagogika z terapią pedagogiczną	Wyższa Szkoła Menadżerska w Warszawie	http://www.kaweczynska.pl/
6.	Biblioterapia	Terapia pedagogiczna	Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Lesznie	http://www.doskonalenie.pwsz.edu.pl/
7.	Biblioterapia	Bibliotekoznawstwo i informacja naukowa	Uniwersytet Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy	http://www.ukw.edu.pl/
8.	Biblioterapia	Informacja naukowa, elektroniczna i bibliotekarstwo	Wydział Prawa i Komunikacji Społecznej, Wyższa Szkoła Umiejętności Społecznych w Poznaniu	http://wsus.pl/
9.	Biblioterapia w pracy pedagogicznej	Informacja naukowa i bibliotekoznawstwo	Wydział Filologiczny, Uniwersytet Wrocławski	http://www.uni.wroc.pl/
10.	Drama i biblioterapia w rewalidacji osób z niepełnosprawnością intelektualną	Pedagogika osób z niepełnosprawnością intelektualną — oligofrenopedagogika	Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach	http://www.ujk.edu.pl/

Źródło: opracowanie własne.

Kursy

W obrębie kursów, które udało się zlokalizować, można odnaleźć te poświęcone ogólnie pojętej biblioterapii, a także dedykowane konkretnej grupie odbiorców (społeczność szkolna, społeczność lokalna). Zdarzają się także kursy, w których biblioterapia stanowi jeden z elementów przekazywanej wiedzy (np. bibliotekoznawstwo z biblioterapią). Instytucje organizujące kursy z zakresu biblioterapii można pogrupować w cztery kategorie:

- uczelnie wyższe (2),
- centra doskonalenia zawodowego/szkoleń (4),
- instytucje bibliotekarskie (2),
- inne (1) — takie jak Studium Prawa Europejskiego, które, nie wiadomo dlaczego, podjęto się organizacji takiego kursu.

Tab. 6. Kursy.

Lp.	Nazwa kursu	Afiliacja	Źródło
1.	Biblioterapia	Instytut Informacji Naukowej i Bibliotekoznawstwa, Uniwersytet Pedagogiczny im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie	http://www.wsp.krakow.pl/
2.	Biblioterapia	Wyższa Szkoła Społeczno-Ekonomiczna w Gdańsku	http://www.wsse.edu.pl/
3.	Biblioterapia (3 st.)	Wielkopolskie Centrum Szkolenia Biblioterapeutów	http://www.wbp.poznan.pl/
4.	Bibliotekoznawstwo z biblioterapią	Beskidzkie Niepubliczne Centrum Doskonalenia Nauczycieli	http://www.nauczyciele.bncdn.pl/
5.	Bibliotekoznawstwo z biblioterapią	Centrum Kształcenia Marita Wałęcka	http://www.maritawalecka.pl/
6.	Biblioterapia i bajkoterapia	Centrum Kształcenia Ustawicznego Nauczycieli w Przemyślu	http://www.ckun.republika.pl/
7.	Biblioterapia nie tylko w bibliotece	Ośrodek Biblioterapii (Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka w Gdańsku)	http://www.pbw.gda.pl/
8.	Biblioterapia w szkole/placówce oświatowej	Studium Prawa Europejskiego, Instytut Badań nad Demokracją	http://www.uniaeuropa.net.pl/
9.	Biblioterapia. Animacja czytelnictwa w środowisku lokalnym	Zakład Edukacji Bibliotekarskiej, Informacyjnej i Dokumentacyjnej, Biblioteka Narodowa	http://www.bn.org.pl/

Źródło: opracowanie własne.

Szkolenia

Z uwagi na nieliczną ofertę studiów i kursów dla przyszłych biblioterapeutów, można było mieć nadzieję, że przynajmniej liczba szkoleń będzie satysfakcjonująca, tymczasem odnaleziono zaledwie osiem ofert. Wśród organizatorów znalazły się: biblioteki pedagogiczne (2), ośrodki doskonalenia zawodowego/szkolenia (4) oraz ośrodek szkolno-wychowawczy i platforma e-learningowa. Przeważa podejście ogólne do biblioterapii, chociaż Biblioteka Pedagogiczna w Zamościu zaproponowała bardzo szczegółowy temat szkolenia: „Opracowywanie programów biblioterapeutycznych i scenariuszy zajęć. Przykładowe zajęcia z wykorzystaniem różnych technik”.

Tab. 7. Szkolenia.

Lp.	Nazwa kursu	Afiliacja	Źródło
1.	Biblioterapia	Ośrodek Doskonalenia Zawodowego w Cieszynie	http://www.odz.edu.pl/
2.	Biblioterapia podstawy (e-szkolenie)	E-LEARNING Sp. z o.o.	http://www.szkolnesprawy.pl/
3.	Biblioterapia w bibliotece	Publiczna Biblioteka Pedagogiczna w Częstochowie	http://biblioteka.womczest.edu.pl/

4.	Biblioterapia w pracy nauczyciela i bibliotekarza	Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy nr 1 w Bydgoszczy	http://www.braille.bydgoszcz.pl/
5.	Biblioterapia jako metoda pracy z uczniem w szkole	Centrum Kształcenia Marita Wałęcka	http://www.maritawalecka.pl/
6.	Biblioterapia wychowawcza dzieci i młodzieży (e-learning)	Instytut Kształcenia Nauczycieli „Progres”	http://www.szkolenia.dla.nauczycieli.net/
7.	ABC biblioterapii oraz kreatywnej aktywności słownej i plastycznej	Arteer Centrum Szkoleniowo-Wydawnicze	http://www.arteer.pl/
8.	Opracowywanie programów biblioterapeutycznych i scenariuszy zajęć. Przykładowe zajęcia z wykorzystaniem różnych technik	Biblioteka Pedagogiczna w Zamościu — filia w Hrubieszowie	http://www.hrubieszow.bipe.pl/

Źródło: opracowanie własne.

Wnioski

Analiza pozwala stwierdzić, że prym w kształceniu biblioterapeutycznym wiodą dwa ośrodki: toruński i wrocławski. Państwowe Pomaturalne Studium Kształcenia Animatorów Kultury i Bibliotekarzy we Wrocławiu już od roku 1985 prowadzi specjalizację w omawianym zakresie; to absolwenci tego studium w 1997 r. powołali do życia Polskie Towarzystwo Biblioterapeutyczne. Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu natomiast jako jedyny w Polsce prowadzi specjalizację pod nazwą biblioterapia na I i II stopniu studiów dziennych. Umiejscowienie na mapie instytucji i organizacji kształcących biblioterapeutów pokazuje, iż największa ich koncentracja występuje na obszarze Polski Zachodniej oraz Południowo-Centralnej, zaś region północny jest prawie całkowicie pominięty.

Na zakończenie warto zwrócić uwagę na to, że wobec rosnącego zapotrzebowania na wykwalifikowanych biblioterapeutów liczba ofert kształcenia w tym zakresie w skali kraju jest niewielka. Ma to niezaprzeczalnie związek z tym, iż biblioterapeuci nie wywalczyli sobie miejsca wśród zawodów akceptowanych w Polsce. Biblioterapii nie uznano także za dziedzinę nauki, co sprawia, że trudno odnaleźć odpowiednią kadrę do prowadzenia zajęć, kursów czy szkoleń z tego zakresu.